

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Politikai antisepsis.

Budapest, 1900. jan. 23.

A politikai élet tünetei nemcsak egy születés és meghonosodás által keletkezett közösségnek nagyban és egészben lehetőleg hű motorikus reflexei, hanem physiologiájukban is rokon szempontokat nyújtanak. Az oknyomozó történelem már gyakran bebizonyította, hogy a szociális és állami jólét legcsekélyebb zavarai a sebes részek hanyag, gondatlan kezelése által az egész organizmus veszedelmes válságaihoz vezettek és hogy a mérges csirák a megtámadott szervet a kút felosztásnak tették ki.

Ennek az államférfiúi igazságnak az ismerete magyarázza meg azt az előzékenységet, melylyel Széll Kálmán a kvóta-leirat feletti vitába belement, — előzékenységet, mely annál nagyobb s mondjuk ki, barátságosabb meglepetést okozott a közjogi ellenzéknek, minél szokatlanabb volt az utolsó évek történetében. És ha a miniszterelnök az antiseptikus kezelés elvében a legkényesebb ügyek prognózisát kedvezően alakította, magában a kezelésben tapasztalt mesternek bizonyult.

A legtisztább hazafiasság hamisítatlan szabadelvűség és bámulatra méltó őszinteség az eszközökben és célokban: ezek

a miniszterelnöknek ama megnyerő, meggyőző tulajdonságai, melyek számára az ellenzéknek nemcsak tiszteletét, hanem rokonszenvét is megszerezték. Nem a bársony keztyű, — mely különben vas kezet fed be, — nem az udvarias hang, nem az előkelő bánás mód az, ami a legtövisesebb témáknak elveszi az élet; hanem Széll politikájának a szelleme tartja fenn a vita színvonalát a nemzeti feladatok magaslatán, ez a szellem tartja vissza a személyes viszálykodásnak minden gonosz csiráját.

Az a fényes rögtönzés, mely a képviselőház hétfői ülésében a tetszés valóságos viharát aratta, hű kifolyása volt e szellemnek. A miniszterelnök beszéde nemcsak kimerítette a vita tárgyát, nemcsak meggyőző adatai és érvei által, hanem minden kételyt is eloszlatott afelől, mintha lehetséges lett volna az ügyet valamely más módon is elintézni. Jellemző varázsa Széll eloguenciájának, hogy retorikájának hatása mindig friss marad, a hallgatóság megőrzi: folytonos fogékonyságát, mely mindegyre megújul. A miniszterelnök hétfői beszéde nemcsak váratlanul gyors véget vetett a gravaminális vitának, hanem más öröndetes tény is hozott magával: az általános helyeslés, mely a beszédet kísérte, az egész szabadelvű tábor egy impozáns egységkép mutatta be

s ha az ellenzéki szónok gunyosan konstataulta, hogy Széll Kálmán oly benső és tökéletes tetszést eddigelé nem kapott, e megjegyzés helyessége még csak fokozhatja a miniszterelnök meglegedését. Miután ugyanis tagadni nem lehet, hogy a kormánypárt egyes részei, melyek multjuknál fogva külön megjelölést, határozott nuance-ot tartottak meg a klubjargonban, konszolidaritásukban és a miniszterelnökhöz való ragaszkodásukban bár teljesen egyenlők, tetszésükben azonban eddig mégis inkább csoportonként nyilatkoztak, aszerint, amint a téma közelebb állt multjukhoz: a tegnapi általános lelkesedés bizonyítja, hogy a szabadelvű párt organikus összeolvadása tegnap ismét egy nagy lépést tett előre, hogy a rokon érintkezési pontok folyton folyvást szaporodnak és hogy a közös célért folyó harc a közös vezér vezetése alatt végre meg fogja pecsételni a szabadelvű párt tagjai közt az igazi, őszinte fegyvertestvérséget.

Polgári leányiskola.

A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet polgári leányiskolájának felügyelő-bizottsága f. évi január hó 26-án, a városház, helyiségében, Kovács Dániel városi pénztárnok elnöksége mellett gyűlést tartott, a melyen, a nemes ügyért érdeklődő tagok, szép számmal jelentek meg.

TÁRGZA.

A nagyasszony emlékezik

— Jó, legyen a te akaratod szerint anyám. Hiszen te bölcs vagy és jó is. Aztán . . . igazad is lehet.

Kádár Pali beszél így. A derék, komoly Kádár, aki úgy betartja Isten ama parancsolatját, hogy:

— Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess e földön!

Már persze, akinek tisztelnie lehet mind a kettőt, mert lám, Kádárnak csak anyja van. Na, de jó, szerető anyja.

Kádár Pali megtörtén emelkedik fel a székből és lehajol, hogy megcsókolja a nagyasszony kezét.

Az ezüsthaju, fehér fejkötős matróna pedig megsimogatja a fia lágy, hullámos, szőke haját és busan sóhajtván:

— Hiszen bárcsak ne volna igazam édes fiam.

Málnás Giziről esett szó különben. A hadházi Málnás Giziről, akinek kaczer mosolyát úgy ismerik mifelénk hét vármegyében a maros-menti gavallérok, mint a Pista cigány zsíros nyirentyűjét, mert, hogy mind a kettő sok bolondságba ugrasztotta be mára gyöngye erkölcsü urakat.

Kádár Pali nem gyöngye erkölcsü ember, de nem ám! És ime mégis rabja lett a Málnás Gizi csalfa mosolyának. De, hogy az a rusnya kis lány olyan

veszedelmes személyiség. Mert megejt a szemével, szent igaz! Azzal a két nagy díobarna olajos szemmel.

Kádár Palit példánakokáért nagyon is megzavarta e két szem. Tisztára örülség, ami olyan embertől telhetik ki csak, aki nagy komolykodásában nem ér rá, teszem, okumláni. Mert Kádár Pali hitvestársul akarja Málnás Gizit. Ugyan, hogy volna pedig Málnás Gizi feleségnek való? Aki mulatságokon hajnaltájban a czimbalom tetejére ül és onnan lógazza a lábát, míg a fancesali pófájú Pista cigány reszketően huzza a fülébe, hogy:

— Hej, de szörnyű messze vagyok tőled, Mégis mennyit álmodozom felőled! . . .

Az igaz, hogy megennivaló piskótalábai vannak ennek a Gizinek. De hát mért kell, hogy épen Kádár Pali vegye észre ezt? Ugyancsak szerencse, hogy résen van az ezüsthaju, jószágos matróna most és szerető szóval felvilágosítja a fiát.

És a fia, engedelmes fia az ő szerető anyjának. Málnás Gizi sorsa tehát meg van pecsételve, nem lesz ő soha hitvestársa a komoly Kádárnak. Hát helyes, bizony helyes dolog ez. Mert lám, Málnás Gizi most, hogy itt játszanak azok az éhenhaló, rongyos színészek, veszedelmes czimboraságba elegyedett Szeremleivel, a hőstenorral. Szinte tüntet vele ez a Gizi, a kinek az anyja, szegény, reszkető kézzel veri fogához a férje után járó nyugdíj garasait. Lelkéből siratja ez a szegény asszony a leánya bolondságait s mindennapi új barázdát mos a keserű köny az arcán.

Málnás Gizit kezdik ime észre nem venni minálunk. Még a fiatal emberek is szórakozottan néznek a feje fölött immár, ha találkoznak vele. De hát lányos házakhoz járnak a boldogtalanok és olyasféle feltételeket volt alkalmuk hallani az utóbbi időben, hogy vagy Málnás Gizi, vagy . . .

De lám, találkozik egyszer az ezüsthaju, jószágos matróna, a Kádár Pali anyja, Málnás Gizivel. Az állén, az akácoktól árnyalt, hűvös állén sétál a tisztos urasszony és meglát egy leányt a padon, amint vár valakire. De hogy a nagyasszonynak nincs okuláré a szemén, hát nem ismeri meg Málnás Gizit. A lány pedig köszön és alázatosan csókolja meg a nagyasszony fehér, keskeny kezét.

A nagyasszony kivetít talál ám a leányon és összevonja haragosan a homlokát.

— Te kis lány — mondja szelid hangján, mely most azonban nyomottan cseng, — így nem illik járni. A bluzod nagyon ki van vágva, fiam. Hát megengedi az anyád?

És Málnás Gizi elpirul. Piros lesz egészen a haja tövéig és akkor egyszerre csak elkezd sirni. Fures, érthetetlen, hogy milyen szivszakadva sir ez a lány s hogy fuldokol, amint elfordítja arcát a nagyasszonytól.

A nagyasszony bámul és leülteti a leányt a padra. Kérdi, mi baja; és szól a leány sirva.

Lehet is azt érteni, mit beszél. Mondja, hogy rosszak az emberek. Aztán, ha valakit megszólal, addig-addig teszik, míg az maga daczból is alkalmat ad rá. Aztán újból elsírja magát. És szepeg, hogy milyen boldogság, ha valakit egy igazi férfi szeret. De lám, rosszak az emberek s a férfi hall-

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után, az elnök meleg szavakban emlékezett meg a felügyelő-bizottságnak egy elhalt tagjáról, tiszteletes Kovács István néhai ev. ref. lelkészről, városunk derék tanügyi munkásáról, kinek elhunyt felett a bizottság jegyzőkönyvében is megörökítette részvétét s a családhoz részvét nyilatkozatot intéz.

Tudomásul vette a bizottság, hogy a nagym. Belügyminiszter ur 1899. december hó 21-én, 133471. szám alatt a jótékony nőegylet új alapszabályait megerősítette, s hogy e ténnyel az alapszabály most mindenben megfelel az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §. b) pontja rendelkezéseinek is, a mely az iskola állandósításának egyik főkölléke.

Örömmel és hála köszönettel vette tudomásul a bizottság Háromszékvármegye köztörvényhatósági képviselő bizottságának 1899. évi december hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlése azon határozatait, hogy a polgári leányiskolát az 1900. évre az ipartanulapból 400 korona segélyben fogja részesíteni, s hogy az iskola könyvtára részére a vármegye emlékkönyvét adományozza.

Szintén örömmel és köszönettel vette tudomásul a bizottság nagys. Turóczy Adolf min. tan., fővámigazgató és nagys. Benke Gyula orszgy. képviselő urak leveleit, a melyek szerint a közoktatási miniszteriumban a polgári leányiskola engedélyezése és nyilvánossági jogának megszerzése semmi akadályba nem ütközik, s hogy ezeken kívül az iskola az 1900. évre, mintegy 800 korona államsegélyben fog részesítettetni.

Az iskola beléletére vonatkozó január havi igazgatói és gondnoki jelentést egész terjedelmében a következőkben közöljük.

Tek. Felügyelő-bizottság!

1899. decz. hó 18-án tartott gyűlésünk óta, a lefolyt időről igazgatói és gondnoki jelentésemet röviden, a következőkben van szerencsém megtenni.

Január hónapban a növendékek létszáma egygyel szaporodott. A vármegyei Tek. kir. Tanfelügyelő ur jóváhagyása reményében felvett növendék Markus Lukréczia, Markus János kászon-impér aldobolyi tanító leánya, a ki a polg. leányiskola I-ső osztályát, az első időszakban, Csikszeredában tanulta. Nevezett tanító 8 gyermek atyja lévén, leánya a tantestület által féltandijának ajánlatik. E felvétele kérem a Tek. Felügyelő-bizottság jóváhagyását. Említett tanulóval tehát iskolánkban a növendékek létszáma 45-re emelkedett.

A többség egészségi állapota e hónapban általában kedvezőnek mondható. Legnagyobb veszteségünk azonban mégis e hónapban van, mert elvesztettünk egy kedves tanítványunkat, felügyelő-bizottságunk lelkes tagjának, Fejér Károly járásbírónak nevelt leányát, Piroskát.

Összinte sajnálatunk kíséri a korán és váratlanul elhunyt kedves halottat s tiszta szívvel osztog

zunk a vigasztalhatatlan szülők bánatában. E hónapban egy tanuló tifuszból szenvedett, egy más pedig himlőben fekszik.

Nagys. Dr. Sinkovits Ignác városi főorvos ur e hó 15-én iskolánkat meglátogatta s az ott szerzett tapasztalatai felett megelégedését fejezte ki.

Mulasztás a tanulók részéről kevés esetben történt s azok is szabályszerűen igazoltattak.

A növendékek szorgalmával és magaviseletével a tantestület meg van elégedve.

A kiszabott tananyag minden egyes tantárgyból feldolgoztatott és elvégeztetett.

A tantestület folyó hó 25-én tartott gyűlésén, minden, az iskolát érdeklő ügyről tanácskozott.

A tantestület óhajára 1900. évre megrendeltetett évi 5 korona díjért a vallás- és közokt. miniszterim „Hivatalos Közlönye“, mely minden iskolára és tanügyi hatóságra nélkülözhetetlen. E laphoz hozzászámítva az ajándékképpen nyert „Akadémiai Értesítő“ című havi közlőnyt, iskolánknak már két repdes lapja is van.

Városunk megboldogult derék lelkésze, Tiszt. Kovács István ur, nemcsak gondnokságunknak, de tantestületünknek is, mint hitoktató tagja lévén, korai elhunyt és elvesztése felett tantestületünk is jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét.

Január havában az iskolát meglátogatták, Welnreiter Györgyné, Baka Ida, Dr. Balogh Vendel és Tamássy Imre felügy. biz. tagok.

A pénztár állapota január havában a mai napig a következő:

Bevételek:

Át hozat 1899. évi évi december hóról	647 kor. 86 fil.
Tandijakból január havában	157 kor. 94 fil.
Összesen	805 kor. 06 fil.

Kiadások:

Személyi kiadások január havára	180 kor. — fillér.
Dologi kiadások január havára	7 kor. 94 fillér.
Összesen	187 kor. 94 fillér.

Pénztáron van jelenleg 617 kor. 17 fillér, a mely összegből azonban 500 korona az iskola ez évi felszerelésére lévén előirányozva, felhasználható összeg marad 117 korona 12 fillér.

A könyvtárra január havában a következő adakozások folytak be:

Mltsgos özv. Cserey Jánosné urnőtől	11 drb.
„ Kakutsi Ádám urtól	3 drb.
Szöts István tanulótól	1 drb.
Összesen	15 drb.

Ugy ezen könyvadományokért, valamint Özv. Balogh Gyuláné ónagyságának, az iskola ügyében díj nélkül igénybe vett fogatáért, valamint Györbíró Géza szentkatolnai közs. jegyző urnak, az iskola részére díjtalanul készített 14 drb. írásszorosításért kérem a felügyelő-bizottság jegyzőkönyvi köszönetét.

A lefolyt idő alatt íratásra vétetett 33 ügydarab 1899-ben 94—100 ig. 1900-ban 1—27-ig.

Ezekben volt szerencsém a mult gyűlés óta történt ügyekről jelentésemet röviden megtenni, mely után maradtam a tek. Felügy. bizottságnak.

kész szolgálja:

Kézdi-Vásárhelyen, 1900. jan. hó 26 án

Balázs Márton,
igazgató és gondnok.

Hosszu tél.

Zuzmara az ablakon, csillogó hólepel az utcán, a vizek befagyva: hosszú, tartós telet érzünk. A hideg évszak valahára az állandóság jellegével ütött tanyát nálunk. Igazabb telünk van, mint az elmúlt néhány év bármelyikében; minden örömből, bajából bőséggel kijut a részünk.

Ha mérlegeljük; mi több: öröm-e, baj-e? Könyvnyű a felelet. Gazdag ember nem érzi az évszakok változását. Számára a tél is csak gyönyörűségeket hoz, fűszerezve az ujság ingerével. A hideg ellen otthon óvja a szőnyeges, jól fűthető lakás, a pompás gázkályha, vagy legalább is a szolid Meidinger. Künn meg a czobolyos bunda; a részvények emelkedése vagy esése sem függ az évszakoktól. Másrészt pedig a tél a zajos mulatságok szezonja. Csilláros báltermekben fehérvallu asszonyok mosolyognak, világhírű művészek hoznak ritka gyönyörűségeket, kinn a befagyott tavon pedig csengő zeneszó mellett ifjú nép iringál gondtalanul, vidáman. Éljen a tél, mindez élvezetek forrása, természetes színtere minden jó, szép, kedves dolgoknak! A kinek erszénye tömve, az szívesen üdvözl, örül maradásának és fájdalommal bucsuzik tőle.

Meunyre más a tele a szegénynek! Az első hó lehulltával bevonul hozzá a fekete gond, súlyosabbban, nyomasztóbban, mint egyébkor bármikor. Egész sereg ember munkájában pangás áll be, némelyik munkaág egészen szünetel. Nem dolgoznak az ácsok, az építők, nem is szólva a mezei munkásról, a kinél az a körülmény, hogy lesz-e télen kenyere, a mi sanyaru iparos viszonyaink között valóban csaknem kizárólag az aratás eredménytől függ. A munkás elmegy havat lapátolni; ez is munka, a hely elég tisztességes keresetet nyújtott. Az iparos a ki ezt nem teheti: szűkölködve, mondhatlan nyomorúságok között várja a jobb napok bekövetkezését.

Ah, ezek nem örülnek a télnek. A jövedelmi források megcsappanásával szemben a szükségletek aránytalanul megszaparodnak. Nyáron, sőt részben ősszel is, a szegény ember táplálékának egy fontos része a gyümölcs. Ez most a gazdagoknak való ritkasággá válik; a mi pótolja, nincs. A fűtőszert nem lehet megfizetni és a meleg otthon a munkásnak ünnepi gyönyörűség. Hol van még a lakbér, a téli ruha és az egyéb megszámlálhatatlan sok kiadás, a melyeket mind nehezebb előteremteni télen, mint egyébkor?

De nem csak a munkás, hanem minden kis existenzia sanyli a telet. A kabátos proletár még jobban, mint a többi. Az ő nyomorúsága kevésbé szembeötlő, mert rejtettebb, de annál súlyosabb. Szükségei nagyobbak, holott ő nem oly edzett a nélkülözésekkel szemben. A kishivatalnok, kisiparos a ki estét dideregve tölti a hideg, sötét szobába, hogy kiteljen a részlet a szabónak; vagy a kinek szegényes ingóságai egymásután vándorolnak a zálogházba, hogy legyen bélelt kesztyűre, vagy patikaszerre a tél nehézségei ellen, szánandóbbak a nyomorgó munkásnál is. És a diplomás emberek nyomora, a kiknek a három-négyszobás lakás bére ad szivettépő gondot, a kiknek fagyos, sötét nyomorúságukat a derűs jólét látszatával kell fedezni. . . . Erről jobb nem is beszélni.

Sötét képeket bont ki előttünk a hasszu tél perspektívája. Láttukra gondolkodóba kell, hogy esék minden becsületes ember. A gondolkodás eredménye pedig csak az lehet, hogy jelen viszonyaink között az egyetlen helyes szociálpolitika: a jótékonyosság.

Külföldön, a nagy nyugati országokban, különösen Angliában, a jótékonyosság ügye szervezve van. Okosan, becsületesen, emberiesen. Ott is van betegség, éhség, keserves és sötét nélkülözés. De a hány könynyet csak felszárítani lehet, annyit fel is szárítanak, a hány jajt el lehet hallgatni, annyit el

gat rájuk. S több eféle. A nagyasszony csak hallgatja egy ideig, aztán bámulva kérdi:

— Hát ki vagy te leányom?

S a siró lány félve mondja:

— Málnás Gizi vagyok.

És a nagyasszony hazafelé tart az álléból. Még megsimogatja egyszer a siró lány fekete, szikrázó haját és ráparancsol:

— Most menj haza és holnap gyere hozzám.

Aztán megy a nagyasszony. Valami bibliai mondáson töri a fejét, mely szól ama kilenczvenkilencz igazról s a megtérő bűnösről. Mert okos asszony az ezüsthaju matróna. És tudja, hogy ez a lány most igazán megnyilatkozott előtte; mert az ilyet megérzi a nő. Aztán okumlál is a nagyasszony. Mert ez a lány most meg van rendülve, hogy az emberek kezdik kizárni maguk közül. Iszonyodik ime a névtelenségtől. Aztán még nem rossz és erősen vágyik a megbecsültetésre. Mert megszenvedte már az ellenkezőjét. Hát ez a lány jobb lesz ezentul mindazoknál, kik apácáknak készültek pedig.

És mikor hazbér a nagyasszony; szeretettel simogatja meg a bunak eredt fia szőke haját és mondja neki:

— Fiam, tied lehet Málnás Gizi!

Mert a nagyasszony okos és bölcs asszony.

Aztán emlékei is vannak a nagyasszonynak. Pajkos, haszontalan emlékek abból a nagyon régi multból, amikor még az olyan tisztes, aggott személyek is teszem, mint a nagyasszony, csak inczi-finczi leánykák voltak. No, alig látszottak ki a földből is.

És a nagyasszony határozottan emlékezik egy kicsi leánykára és fanciesali pofájú cigánynyal huzatta a fülébe, hogy:

„Hej de szörnyű messze vagyok tőled,
Mégis mennyit álmodozom felőled . . .“

Már hogy épen ezt huzatta volna, na az nem egészen bizonyos, de hogy az a kis lány egy czimbalom tetejéről lógázza a lábait közben, az szent igaz.

Ó, igen, a nagyasszony emlékezik erre a haszontalan leánykára, mert hát lám, hogy, hogy nem? — abból a hét vármegye kis boszorkájából tisztes nagyasszony lett. Akkurátusan olyan, mint a nagyasszony. Fehér a haja, okularé a szemén . . .

Lám, lám . . . a nagyasszony emlékezik

Pakots József.

halgattatnak. Mindenki ad; és a mit adtak, annak helyes felosztásáról böles gondoskodás történik.

Nálunk a jótékonyosság ügye is gyermekkorától még. A jóakarát államban, társadalomban megvan, de hiányzik okos szervezése.

Adjunk tehát feleslegünkkel embertársainknak. Nyissuk meg erszényünket és juttassunk belőle a szegénynek, mert becsületes embernek a jótékonyosság lelki szükség kell hogy legyen. De ne vessünk el minden gondot magunktól a pusztadással. Keressük fel az igazi nyomort, adjunk humanusan, adjunk a szükségessre. Gyakoroljuk bölösen a jótékonyt, akkor áldás lesz a gyümölcse.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** a lehető legkellemetlenebb. Általános olvadás indult meg s az utcazónák foly a sár. Naponként hull az eső s a hó, mi csak szaporítja a vizet. Általában az ideai télen vagy dermesztő szelek uralkodnak, vagy tavaszi idő van, de a közép ut hiányzik. A hőmérő utóbbi napokban sem igen száll a fagypontra alá.

— **Farsangi mulatságok.** Az ideai farsang egyik legtöbbet ígérő mulatsága a korecsolya egyet alárczos bálja leendő, melyre a készülődések már megindultak. Ha a rossz időjárás miatt a jégport elveitől meg vagyunk fosztva, legalább a sima parkett adja meg mindazon élvezeteket, miket egy korecsolya bál szokott nyújtani. Megkivánjuk jegyezni hogy az ideai farsangon ez lesz az egyetlen alárczos bál, tehát ez is elég ok arra, hogy a kik az alárczos bálók örömeiért lelkesülnek, tömegesen jelenjenek meg. A meghívók már a jövő héten kifognak hordatni.

— **Hirtelen halál.** Fejér Károly kézdivásárhelyi kir. járásbíró sulyos családi csapás sújtotta. Kedves fogadott leánya Wallachy Piroška mult pénteken váratlanul meghalt. A szép és erőteljes kis gyermek még mult szerdán tánciskolában volt, másnap rosszul lett s pénteken daczára az azonnal alkalmazott orvosi segítségnek, már halva volt, mely gyászba borítva a vigasztalhatatlan fogadott szülőket. Béke és áldás poraira!

— **Szegény gyermekek felruházása.** Kézdivásárhely város tanácsa, mint minden évben, úgy most is gondoskodott a város szegény tanulóinak felruházásáról. Az állami elemi iskolába járó 36 fiú és 38 leány gyermek kapott a napokban jó meleg ruhának valót. A ruha kiosztását Wertán Venczel kereskedésében a tanács megbízásából Benkő Lajos gazdasági tanácsos eszközölte. A gyermekek s szülei háláján kívül kisérje a mi elismerésünk is e nemes és humanus eljárást.

— **„Erzsébet” árvaleányház** vigalmi estélye feb. 10-én lesz. Háromévi gyász után ismét megkezdte estélyei rendezését e közhasznú humanus intézet. Ha visszagondolunk a multa nines okunk félni attól, hogy az árvaház estélye néptelen marad. Határozottan állíthatjuk, hogy e város és vidék nemesen érző közönsége mindig kitüntető pártfogást tanúsított az árvaház mulatsága iránt. Azt hisszük ez alkalommal hasonló tapasztalhatunk. A rendező bizottság élén Ince Istvánné ó nagysága és K. Csizsár József ur buzgólkodik s mint védnök segítségükre áll Benke Gyula áldozatkész országgyűlési képviselőnk. Hogy az est minden órája kellemes szórakozást nyújtson; azéjféli szünetkor esinos műsor leendő, én ek, hegedű és cimbalom szóló monologgal. A ki jól akar mulatni készüljön az árvaházi bálra.

— **Közgyűlési meghívó.** A Kézdivásárhely város és vidéki „Rudolf” kórház folyó évi rendes közgyűlése f. évi január hó 28-án d. u. fél két órakor (vasárnap) az árvaház tantermében fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat s mindazokat, kik e nemes ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Orvosi, gondnoki, pénztárnoki, számvizsgáló és leltározó bizottsági jelentések. 3. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 4. Bizottság kinevezése a jövő évi számadás megvizsgálására. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. Kézdivásárhely, 1900. jan. 25-én. Br. Szentkereszty Stephánia, elnök. Dobay János, igazgató.

— **Kovácsnai kaszinó.** Levelezőnk írja: A kovácsnai kaszinó ujabban is nagyobb adományban részesült szeretett elnöke Hollaky Attila

orbai járási főszolgabíró részéről. Ugy látszik, arcképleplezése alkalmával tett ígérteit óhajtott azonnal beváltani, midőn ugyanis az „Osztrák-Magyar Monarchia” című folyóirat eddig megjelent köteteit, pompás diszkótésben, a vezetése alatt álló kaszinónak adományozta s ezzel mintegy 400 koronával emelte a kovácsnai kaszinó könyvtári értékét. Siettek is a kaszinó tagjai a becses adományért hálájukat leróni derék elnöküknek s a külön e célra egybehívott közgyűlés Sára Lajos kir. bíró elnöklete alatt, jegyzőkönyvbe iktatni határozta hálás köszönetét, szépen indokolva Hollaky Attilának, mint a kaszinó elnökének ujabbi áldozatkészességét. A közgyűlés külön bizottságot küldött ki, hogy a jegyzőkönyvet kézbesítse s egyszersmind szóval is tolmácsolja annak tartalmát. Folyó hó 20-án Sára Lajos kir. bíró, dr. Bartha Imre, Deák Benedek és Gazda Béla, mint a kovácsnai kaszinó küldöttsége Tamásfalván, saját otthonában kereste fel Hollaky Attila főszolgabíró elnököt, a hol dr. Bartha Imre igen talpraesett beszéd kíséretében adta át az arcképleplezési diszkótésről és az „Osztrák-Magyar Monarchia” adományának köszönetéről szóló közgyűlési jegyzőkönyvet, melyeket az ünnepelt főszolgabíró köszönő s majdnem könyekig megható szavak kíséretében vett át s a küldöttséget ebédre meghívta. Valahogyan kiszivárgott a kaszinó szándéka, mivel az ebédhez már egy egész diszes vendégsereg ült le s aznap az ünnepelt vendége is maradt. Részünkről is gratulálunk Hollaky Attila főszolgabíró e nemes cselekedetért s óhajtanók, ha a hazafias példa minél több követőre talál. Itt közöljük a kovácsnai kaszinó válsztmány nyílvános köszönetét is, a mely így hangzik. Nyílvános köszönet. A kovácsnai kaszinó ezenel hálás köszönetét nyílvánítja elnöke, méltóságos Hollaky Attila urnak, hogy „Az Osztrák-Magyar Monarchia” írásban és képben” című nagy diszművet a kaszinó olvasó-egyletének adományozta. Ezen ajánlékozása által is ujabban jelét adván Hollaky Attila ur kaszinónk iránt való jóakarátának, fogadja ezen nagy erkölcsi és anyagi értékkel bíró adományáért a kaszinó leghálásabb köszönetét. Kovácsnán, 1900. január 24. A „Kovácsnai Kaszinó” válsztmánya.

— **Meghívó.** A vöröskereszt K.-Vásárhely és vidéki válsztmánya f. évi január hó 28-án, d. u. fél két órakor K.-Vásárhelytől, az árvaház tantermében évi közgyűlést tart, melyre az alapító és rendes tagokat, valamint a nemes ügy iránt érdeklődőket bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Jegyző évi jelentése. 3. Pénztárnok évi zárszámadása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. A válsztmány 1/3 részének ki lépése az alapszabályok 11. § értelmében. 6. A „Rudolf” kórháznak gondnoki, pénztárnoki, orvosi jelentései és költségvetése. 7. Folyó ügyek. 8. Indítványok. Kézdivásárhelyen, 1900. január hó 25-én. Br. Szentkereszty Stephánia, elnök. Martzi Ferencz, jegyző.

— **Küldöttség Hegedűs Sándor miniszternél.** Említettük a napokban, hogy Háromszék vármegye törvényhatósága szintén küldöttség útján fogja kérelmezni a földvár—sepsi-szentgyörgyi vasut vonalnak állami kiépítését. Háromszék vármegye törvényhatósága a maga részéről is szavának erejével sulyt kíván adni a közvélemény sürgető óhajtatásának. A küldöttség tagjai Szentiványi Miklós alispán vezetése alatt: Ujvárossy József kir. tanácsos, Zathureczky Gyula, Bogdán Árpád, dr. Sinkovits Ottó és Bélydi Tivadar vármegyei képviselők, kikhez esatlatkozni fognak Budapesten a háromszéki országgyűlési képviselők is. A küldöttség jan. 25-én délben indult el Budapestre.

— **Uj tanerők.** A Kézdivásárhely-kantai r. k. gymnasium ideiglenes rajztanárul megbízott Bálint Benedek műmetsző, állásáról lemondván, helyébe Zöld Ferencz, mathematikus tanárjelölt neveztetett ki. — A háromszék megyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézetnél üresedésben volt tanítónői állásra Farkas Margit gyergyó-alfalvi tanítónőt, a kolozsvári áll. t. képző jeles növendékét hivat meg az intézet elnöksége.

— **Meghívó.** A vöröskereszt kézdivásárhelyi fiókegyletének f. évi január hó 28-án (vasárnap) d. u. u. fél két órakor, az árvaház tantermében tartandó évi rendes közgyűlésére az alapító és rendes tagokat, valamint azokat, kik a szent ügy iránt érdeklődnek bizalommal meghívjuk. A gyűlés

főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A jegyző évi jelentése. 3. A pénztárnok évi zárszámadása. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az alapszabályok 11. § értelmében a tagok kisorsolása és újraválsztása. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok. Kézdivásárhely, 1900. jan. 25-én. Br. Szentkereszty Stephánia, elnök. Dr. Balogh Vendel, jegyző.

— **Zendülés Csik-Szent-Imrén.** Három század katonaság ment Csik-Szent-Imrénre, állítólag azért, hogy a most folyó tagosítási tárgyalásoknál az esetleg előforduló zavargásnak elejét vegye. Erre vonatkozólag a kolozsvári „Magyar Polgár” a következőket írja: „Lelketlen izgatók bujtogatása és az eniberek kapzsisága majdnem egy egész falu végzetes veszedelmét okozta. Az erdőarányosítás folyt Csik-Szent-Imrén. A falu népe kelletlen bár, de elég esendesen fogadta a változhatlan dolgot. Az ujonnan megválsztott bíró azonban, ki megválsztását azon ígértelettel vitte ki, hogy minden arányosítást meg akadályoz, feldühösítette a bepálinkázott csöcselékek s megrohanták a hivatalos kiküldetésben működő Kovács Lajos tvszéki bíró és Kelemen Ádám mérnököt s fenyegetve követelték az eljárás beszüntetését. A falusi bíró izgatására, ki felolvasta nekik a tábla 1888-ból származó leiratát, melyben felpereseknek a leendő arányosításnál Sándor Gergely, Székely Endre helybeli birtokosokat jelöli ki, a népsöpredék dühé főképp ezek ellen irányult. A jelenlevő 3 esendő a több száz főnyi tömeg ellen mit sem tehetett. Kovács tvszéki bíró elmenekült s esendőrként ment Csik-Szeredába, de ezek csak d. u. 5 órakor érkeztek meg s addig Sándor Gergely birtokos néhány rokonával a dühös tömeg szélszévének volt kitéve, a felbujtogatott tömeg azt követelte, hogy összes ingatlanokról és arányosítási igényeiről mondanak le. Mit, tekintettel a növekedő veszélyre, meg is tettek a község ház foglyai. Csak az időközben megérkezett 8 esendő fedezete alatt sikerült őket a nép dühé elől biztos helyre szállítani. Csikvármegye alispánja — mint hírlík — 3 század idegenajku katonaságot kért a szebeni hadtestparancsnokságtól, tekintettel a folyton fenyegető veszélyre. Ezen hirre vonatkozólag a „Csiki Lapok” meg következőket írja: Említettük, hogy Csik-Szent-Imre népe erőszakkal szegült ellene az urbéri elkülönítésnek. Megtörtént ez alkalommal az is, hogy Sándor Gergely csikszentimrei birtokossal, kire legjobban haragudott, mert neki van a közhelyekből Székely Endre ny. főszolgabíró után legtöbb arány része, oly értelmű nyilatkozatot irattak alá, mely szerint ő lemond azon jogáról, hogy illetményének a közhelyektől való elkülönítését követelhesse és Sándor Gergely kénytelen lévén engedni e fenyegető erőszaknak, alá írta azt. Az eset után talán harmadnapra Páris Frigyes kir. ügyész az előnyomozat teljesítése végett, személyesen minden kíséret s fegyver nélkül megjelent Szent-Imrén, ott egyenest a község házához hajtatott, a hol épen együtt ült a kupak tanács, köztük természetesen a fő korifeus, Tankó Albert bíró. A kir. ügyész ur bámulatra méltó hidegvérrel tartott egyenesen a bírónak s felhívta őt azon iratok kiadására, a melyeket Sándor Gergelytől erőszakkal kicsikartak; a bíró meghökken a merész fellépésen, engede a kir. ügyész tapintatos jóakaratu szavainak, az okmányokat szó nélkül vette ki zsebéből s szolgáltatatta át. S most már javában folyik a nyomozás a felbujtók után, de letartóztatások még nem történtek. A mint értesülünk, Csikvármegye alispánjának megkeresésére a nagyszebeni 31-ik gyalogezredből már 3 század megis érkezett Csik-Szent-Imrénre, hol szabályszerűen elszállásoltattak s így a tárgyalás nem sokára megtartható lesz.

— **Volta vagy Galvános kereszték kitiltása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. belügyminiszter ur a pénzügyminiszter ural, a horvát-szlavon-dalmát bán ural s az osztrák cs. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg m. évi december hó 20-án 183721. sz. a. kiadott rendeletében az „élelül” fémekből különösen rézből és horgonyból készült galvánáramot fejlesztő, állítólag győgyerőt gyakorló, közvetlen az emberi testen viselendő készülékeket, mint az ugynevezett Volta vagy Galvános keresztet, csillagot, gyűrűt, láncot, övet, órát talpbatét s más egyéb tárgyakat miután ezek az országos közegészségi tanács szakvéleménye, szerint borbetegségeket, sőt mérgezéseket idézhetnek elő a forgalomból kitiltotta, s illetve azoknak a külföldről való behozatalát be tiltotta.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy üzlethelyiséget a Takarékpénztár piaczori épületében az ev. ref. templommal átellenben helyeztem át, ahol minden a nyomdai szakba vágó munkákat u. m.: körlevelek, falragaszok, báreza könyvek, számlák, üzleti- és névjegykártyák, levélfejek, gyászjelentések, eljegyzési, esküvői és alkalmi meghívók, levélborítékok czégyomással, folyóiratok, könyvek és füzetek gyors és pontos elkészítését a legjutányosabb árak mellett vállalom el.

Nagy nyomtatvány raktárt tartok közgazgatási, körorvosi, egyházi stb. hivatalok részére. A közigazgatási nyomtatványokat készpénz fizetés mellett mélyen leszállított áron adok el.

Továbbá dusan felszerelt papír-, írószer- és könykereskedést rendeztem be, ahol elvállalom bármely műnek, folyóiratnak, lapnak megrendelését a legnagyobb százalék leengedéssel.

Mindenféle könyvek bekötése a legjutányosabb áron.

Eddigi pártfogását megköszönve, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Honi ipar.

Gyári raktár.

A n. é. közönség becses tudomására kívánom hozni, hogy a Takarékpénztár piaczori épületében, az ev. ref. templommal átellenben a mai kornak megfelelő

BUTOR RAKTÁRT

rendeztem be, a hol raktáron tartok mindig:

Szalon-, ebédlő-, hálószoza berendezéseket, u. m.: ruha- és étsekrónyeket, szalon- és ebédlőasztalokat, ágyakat, mosdó- és éjjeli szekrónyeket.

Továbbá magas, félmagas-hátú és heverő diványokat, garnitúrákat, lószőr- és afrikai utatráczokat, fali, álló- és toalett tükröket, aranyrámas képeket, gyermek kocsikat, nád- és préselt ületű hajlitott székeket, ablak carniskat, stb. stb. Ellválalok használt kárpitos butorok kijavítását és bármely kívánt színnel való újra huzását.

Összeköttetéseimnél fogva butoraimat az első honi gyáraktól szereztem be és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat a legszebb kivitelben nagyon olcsó árak mellett árusítom el.

Raktáram szives megtekintését kérve, magam becses pártfogásába ajánlva

vagyok kiváló tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Legujabb fodrászüzleti berendezés!

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piacon 20 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

FODRÁSZ ÜZLETEMET

a jelenkor igényeihez megfelelőleg Párisi rendszer szerint rendeztem be.

Ez újításommal minden egyes t. vendégem külön haj- és bajuszkétfét, fésüt, bajuszkötőt, borotvát kap, mik is üzletemben berendezett záros fiókokban őriztetnek; továbbá a legujabb fejmosó készülékre becses figyelmüket felhívom. Ezzel tehát elejét vélem venni esetleg minden e téren származható ragályos betegségnek.

Midőn ezen újítást szives tudomásukra hozom, ez is egy bizonyossága annak, hogy t. vendégeim óhaját és kényelmét áldozatok árán is teljesíteni kötelességemnek tartom.

Szives pártfogásukat továbbra is kérve,

maradok szolgálatjukra kész tisztelettel:

Jánovits Sándor,
fodrász.

1349—1900. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur az 1899. évi december hó 19-én kelt 132523. sz. rendeletével a vármegyei székház kertjében egy jégveremnek újból építését 2905 kor. 96 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása czéljából az 1900. évi február hó 17-ik napjának d. e. 9 órájára a vármegyei alispáni helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhívataknak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó

zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvevőség-nél a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Seps-Szent-Györgyön, 1900. évi január hó 17-én.

Szentiványi Miklós.

alispán.

(6. 1—2)

Mindenféle **keztyük kitakartását** elvállalja jutányos áron: **Pénzes Sándorné.**

(1—1. 7.)